

siden. Man kom ikke paa det Nene med, hvorledes Forholdet stillede sig, og derfor blev det vedtaget, at Varde Amtstue skulde besættes ved Konstitution indtil videre, hvilket har været indtil nu, og som jeg tror uden nogenformelst Ulempe. Naar der nu er eet Aar til, at Revisionen af Loven af 2den Juli 1870, hvorved Amtsforsvalterens Lønningsforhold er bestemt, skal foregaa, og der er Tale om en mulig Indskrænkning ved Vakancer, saa forekommer det mig, at der kunde være Anledning til at afvente Revisionen. Dette skal jeg imidlertid kun henstille. Der er ganske vist nogle Punkter, navnlig i Lovforslagets Motiver, som jeg nok kunde have lyst til at berøre noget nærmere, men de høre dog maaske ikke herhen. Jeg tænker herved nærmest paa, hvad der i Tilfælde af Filialers Oprettelse skulde henlægges til hver især. Der tror jeg ikke, at Fordelingen har været saa aldeles heldig, men den bestemmes jo ikke ved Lov, saa det behøver heller ikke at fremhæves her. Jeg vil kun sige, at jeg tror, der er lagt for Meget til den Filial, som paatænkes oprettet i Rolding, men, som sagt, det skal jeg ikke nærmere omtale her. Med disse Ord skal jeg afvente, hvad der yderligere maatte blive fremført.

Ogenbøll: Det ærede Medlem, som nu satte sig, berørte et Punkt, som jeg kunde ønske, at han vilde have udtalt sig nærmere om. Det var nemlig de Udtryk, som findes i Loven af 2den Juli 1870, der jo er Grundlag for det Lovforslag, som er fremkommet her. Der staar nemlig i Loven af 2den Juli 1870 § 5, at „hvor der er flere Amtsforsvalterembeder i en Amtstraadskreds, bliver det nærmere ved Lov at fastsætte, hvor vidt de ville være at forene til eet Embede“ — Mere staar der ikke —, og „indtil en saadan Lov er givet, besættes Embedet ved Konstitution“. Det ærede Medlem mente, at det dog ikke kan gaa an at give en Lov, hvori man bestemmer, at de to Amtstuer ikke skulle forenes til eet Embede; men det kan jeg ikke være enig med ham i. Jeg tror netop, at Lovgivningsmagten maa give en Lov, hvori der ligefrem siges: De to Amtstuer skulle bestaa hver for sig; thi ellers umuliggjør man for Fremtiden, at en ledig Amtstue nogensinde besættes med en egentlig Embedsmand, idet der, som sagt, staar: „Indtil en saadan Lov er givet, skal Embedet besættes ved Konstitution.“ Altsaa, dersom Rigsdagen nu ikke kommer til det Resultat, at disse Amtstuer ikke skulle sammenlægges, men bestaa hver for sig, saa kan den ene Amtstue aldrig blive besat med en Embedsmand. Jeg veed ikke, med hvilken Kjærlighed den ærede Finansminister omfatter dette Lovforslag, men jeg for mit Vedkommende vilde hellere have set, om der var kommet et Forslag fra Regeringens Side, der lød saaledes: De to Amtstuer skulle ikke

sammenlægges, men bestaa hver for sig, og derpaa forlanges Rigsdagens Billigelse. Et af Forslagene skal Regeringen komme med; men Regeringen er ingenlunde nødt til at komme med et Forslag om Nedlæggelse. Den skal ikkun komme med et Forslag, og saa skal der tages Bestemmelse om, hvilken af Delene der skal ske. Som Sagen foreligger, have disse Bemærkninger ingen praktisk Betydning; men jeg vil dog ikke undlade at fremføre dem netop med Hensyn til det, som er nævnt flere Gange, Revisionen i det kommende Aar af den nævnte Lov. Jeg tror ikke, at hele den Passus, der omhandler Ordningen af dette Spørgsmaal, er heldig undtagen fra dets Standpunkt, som svarer for konstituerede Embedsmænd, som ville have saa saa Embedsmænd som muligt, og som mene, at naar blot Embedet bliver passet for en mindre Løn uden Udset til Pension, saa er det saa rart. Naar man tænker nærmere derover, er Alt, hvad der er passeret efter Loven af 1870, jo egentlig ikke Nedlæggelse af Amtstuer. Nei, det er i Grunden ikke Andet, end hvad Slutningsbestemmelsen i Loven siger, nemlig at Amtstuen bestyres ved en konstitueret Embedsmand, nemlig her gjennem en Filial. Men der er aldrig tænkt paa Filialer ved denne Lovbestemmelse. Det er en Udvej, man har grebet; hvorledes den er fremkommen, veed jeg oprigtigt talt ikke; men efter Loven er der kun givet Valg mellem to Ting, enten een Amtstue, som skal have alle Forretningerne, eller to Amtstuer. Man er gaaet den Middevei at opretholde Amtstuen uden kongelig Embedsmand og opretholde den under en Slags Overbestyrelse, eller hvad man vil kalde det, af Amtsforsvalteren i et andet Distrikt; men det er aabenbart en Ordning, som i mange Henseender kan paavises at være særdeles uheldig. Jeg skal ikke gaa ind paa de forskellige Grunde, den høitæredede sidste Tale anførte; min Anskuelse falder aldeles sammen med hans. Der er kun eet Punkt, hvor jeg er af en anden Mening. Det ærede Medlem sagde, at efter hans Kjendskab — og jeg indrømmer, at det ærede Medlem har stort Kjendskab til disse Forhold, saavel fra sin tidligere Embedsstilling netop som Amtsforsvalter og nu som Stiftamtmand — var denne Ordning med Filialer ikke i og for sig til nogen videre Ulempe for Beboerne. Det kan jeg slet ikke være enig med ham i; tværtimod er for mig en af Hovedaarsagene til at se med mindre venlige Øine paa Filialerne den Umstændighed, at Forholdet, i alt Fald hvor jeg har Kjendskab dertil, er til stor Gene for Beboerne. I Maribo Amt ligger Amtstuen i Maribo, og der er en Filial i Rykjøbing, men Filialen modtager ikke Skatter. De forskellige Forretninger, de forskellige Brancher af Indbetalinger ere delte paa en saadan Maade, at man skal være godt kjendt dermed for ikke at komme til det seile Sted, og det gjælder ikke alene for Beboerne, som skulle betale